

Kirjastot.fi-toimintakertomuksen 2013 tiivistelmä

Kirjastot.fi-palvelutuotannossa painottui verkkopalveluiden kehittämisen ohella erityisesti kirjastoalan viestinnän edistäminen, e-aineistot, kirjastolaisten täydennyskoulutus sekä YLE-yhteistyö. Kirjastot.fi-palveluita markkinoitiin mm. Kirjastopäivillä, ITK-päivillä, Äidinkielen opettajien päivillä, Educa-messuilla sekä IFLA 2013 -konferenssissa sekä alueellisella koulutuskiertueella. Kirjastoalan keskiössä -palstasta muodostui alan merkittävä keskustelukanava. Facebook- ja Twitter-viestintään panostettiin, Kirjastot.fi-palveluiden Facebook-sivuilla oli yhteensä yli 7 000 seuraajaa.

Kirjastojen yhteys- ja palvelutiedot sisältävä Kirjastohakemisto avattiin kaikille yleisille kirjastoille. Hakemisto korvasi vanhan kirjastotietokannan. Hakemiston data on käytettävissä myös rajapinnan ja upokkeiden avulla. Upokkeita hyödynnettiin mm. uudessa Keski-Kirjastojen verkkokirjastossa. Kirjastot.fi-emosivuston uudistaminen käynnistyi konsepti- ja käytettävyydestä lähtien. Kaikkien suomalaisten kirjastojen verkkokirjastoista hakeva Frank-monihaku sai uuden hakumoottorin. Musiikkikirjastojen palveluita ja osaamista kokoava Musiikkibasaari.fi-sivusto julkaistiin.

Kaunokirjallisuuden verkkopalvelu Kirjasampo.fi:ssä oli tietoja avoimen linkitetyn datan muodossa mm. 100 000 romaanista, novellista ja runokokoelmasta, 35 000 kirjailijasta sekä noin 15 500 aikalaisarviota. Kirjasampoon lisättiin ainutlaatuisen kansikuvahaku sekä yhteistyössä YLE:n kanssa Kirjakalenteri. Se yhdistää YLE:n kirjallisuusohjelmien tiedot kirjojen ja kirjailijoiden tietoihin Kirjasammossa. Lukijayhteisöä lähestyttiin aktiivisesti myös Facebookin ja Twitterin kautta.

Valikoitujen ja kuvailtujen linkkien hakemisto Makupalat.fi avattiin. Makupaloihin yhdistettiin Kirjastot.fi:n Linkkikirjaston ja Hämeenlinnan kaupunginkirjaston Makupalojen sisältö. Palvelu sisältää yli 20 000 linkkiä. Kirjastot.fi-palveluiden tuontia Kansalliskirjaston Finna.fi-palveluun pilotoitiin Makupalojen linkeillä.

Kysy kirjastonhoitajalta -palvelussa annettiin noin 7 000 vastausta. Vastaajia oli 223 20 erikoiskirjastosta ja 52 yleisestä kirjastosta. Palvelun chat-kanavaan osallistui 20 kirjastoa. Chat suljettiin vuoden lopussa. Myös Facebookia käytettiin palvelukanavana, vastaaminen oli kaikille avointa. Uudet vastaukset näytettiin lisäksi Twitterissä. Musiikkibasaariin avattiin Kysy kirjastonhoitajalta -palveluun perustuva Kysy musiikista -palsta.

Turku YLE tuotti yhdessä Turun kaupunginkirjaston kanssa Kysy kirjastonhoitajalta -ohjelmaa, jota voi kuunnella myös Areenassa. YLE:n teksti-tv lisäsi Kysy kirjastonhoitajalta -palvelun sivulleen.

Yhteistyössä Sähköiset sisällöt yleisiin kirjastoihin -projektin kanssa luotiin yleisten kirjastojen digitoidun aineiston tallennukseen Digi-palvelu. Kirjastojen yhteinen e-kirjastoliittymä E-kirjasto perustettiin Terkon BookNavigator -alustalle. E-kirjasto tarjoaa pääsyn uuden lisensoidun e-aineiston lisäksi myös digitoituun ja vapaaseen aineistoon, mm. Kirjastokaista.fi:n tuottamiin videoihin ja audiotallenteisiin.

Kirjastoalan verkko-tv:n Kirjastokaista.fi:n tuotannossa markkinoitiin kirjastopalveluita, kerrottiin kirjaston roolista ja merkityksestä, osallistuttiin lukemisen edistämiskampanjoihin sekä julkaistiin koulutusohjelmia kirjastoalan ammattilaisille, oppilaitoksille sekä opettajien ja mediakasvattajien käyttöön. Kirjastokaista oli mukana tuottamassa Kuurojen Liiton, Viittomakielisen kirjaston ja Ylen kanssa viittomakielisiä satutunteja. Kirjastokaistan tuottamat Prosa-proosaklubivideot sekä Yle Radio 1:n kirjakerhovideot ovat katsottavissa Kirjastokaistan lisäksi myös Yle Areenassa. Tuotannosta mainittakoon Eduskunnan kirjaston avoimuuden juhlavuoden ohjelma, Erikoiskirjasto esittelyssä -sarja, Cycling for Libraries -ohjelmatuotanto sekä Kirjastot ja kehitys -hankkeeseen liittyvä Portti maailmaan -dokumentti Greenwell Matongon kirjastosta Windhoekissa.

3-6-vuotiaille lapsille kehitettiin Okariino.fi:n Mediapuisto -peli. Se on turvallinen, interaktiivinen ja elämyksellinen sivusto, jossa tutustutaan kirjastojen tarjoamiin mediasisältöihin lapselle helposti omaksuttavalla tavalla. Mediapuiston käyttöön ei vaadita lukutaitoa, vaan sisällöt on suunniteltu käytettäväksi kuva- ja ääniohjauksella.

Kirjastot.fi-palveluita käytettiin noin 4 miljoonaa kertaa.

Rahoitus ja tilinpäätös

Opetus- ja kulttuuriministeriön avustukset 2013 euroa:

<i>Hakemus</i>	<i>Myönnetty</i>	<i>Avustuksen käyttöaika</i>
Kirjastot.fi	614 800	1.1.-31.12.2013
Kirjastot.fi-kehittäminen	125 000	24.4.2013-31.5.2014
Kirjastokaista.fi	190 000	1.4.2013-31.1.2014
Mediakasvatus	100 000	1.4.2013-31.12.2014
Viestintä	70 000	1.3.2013-28.2.2014